КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра суспільствознавчої освіти

Програма підвищення кваліфікації учителів технологій та трудового навчання

«Нові підходи до викладання трудового навчання та технологій»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти

(протокол № 9 від 18.09.2026 р.)

Завідувач кафедри Галина СОХАНЬ

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 6 від 01.10.2026р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Розробник: Саф'янюк Зоряна Георгіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільствознавчої освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Напрям підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти від 12.10.2022 р.№ 904.

Термін дії програми: з 01.07.2026 р. до 01.07.2031 р.

Рецензенти:
Лоїк Галина Богданівна, кандидат педагогічних наук, завідувачка кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»;
Махінько Ольга Кіровна, вчитель технологій середньої загальноосвітньої школи №77 м. Львова з поглибленим вивченням економіки та управлінської діяльності.

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми зумовлена стрімким розвитком технологій та цифровизацією сучасної освіти, що вимагає від учителя технологій і трудового навчання докорінного оновлення методологічного інструментарію. Традиційні підходи вже не задовольняють пізнавальних потреб учнів покоління «альфа», тому виникає гостра потреба в інтеграції STEM-орієнтованого навчання, елементів 3D-моделювання, прототипування та футуристичних технологій в освітній процес базової школи. Окрім того, сучасне змішане та дистанційне навчання вимагає від педагога вільного володіння електронними застосунками для комунікації, візуалізації матеріалу та оперативного зворотного зв'язку. Програма спрямована на подолання технологічних викликів, розширення цифрової та предметно-методичної компетентностей учителя, що дозволить перетворити уроки технологій на інноваційну платформу для розвитку креативності, винахідництва та критичного мислення учнів.

Цільова група: учителі технологій та трудового навчання.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: немає.

Форма підвищення кваліфікації: очно-дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей педагогів щодо впровадження сучасних підходів у технологічній освіті Нової української школи (НУШ), опанування інноваційних технологій навчання (STEM-технології, проєктне та кооперативне навчання) та інтеграції цифрових інструментів і електронних застосунків для створення сучасного освітнього середовища відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р.

Завдання підвищення кваліфікації:

- ознайомити слухачів нормативно-правовим забезпеченням реформи НУШ;
- ознайомити слухачів із сучасними світовими та вітчизняними трендами у викладанні технологій і трудового навчання;
- розкрити дидактичний потенціал та алгоритми реалізації STEM-орієнтованого та кооперативного навчання;
- сформувати практичні навички інтеграції елементів сучасних технологій у традиційну проєктну діяльність учнів;
- опрацювати методичні засади застосування сугестивної педагогіки та методів розвитку критичного і креативного мислення підлітків;
- ознайомити з різновидами сучасних електронних застосунків, платформ та віртуальних лабораторій для уроків технологій;

- навчити конструювати інтерактивне цифрове освітнє середовище для ефективного дистанційного та змішаного навчання;
- озброїти цифровими інструментами для організації оперативного зворотного зв'язку, рефлексії та інтерактивного оцінювання;
- актуалізувати правила академічної доброчесності та інформаційної безпеки під час використання цифрових ресурсів у педагогічній діяльності.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:
- А2. предметно-методична компетентність;
- А3. Інформаційно-цифрова компетентність;
- Б3. Компетентність педагогічного партнерства.

Очікувані результати навчання:

Слухач/ка після навчання на цьому курсі:
- впроваджує інноваційні стратегії навчання, STEM-орієнтовані підходи, методики проблемного та кооперативного навчання на уроках технологій;
- проєктує сучасні навчальні проєкти з інтеграцією елементів новітніх технологій (цифрового моделювання, прототипування та елементів 3D-друку) та сугестивної педагогіки;
- конструює безпечне інтерактивне цифрове освітнє середовище із використанням сучасних електронних застосунків та платформ.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:
Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Результати навчання оцінюються за 100-бальною системою.

Розподіл балів та види контролю:
1. **Поточний контроль:** Практичне завдання (Творча робота) — **50 балів**.
2. **Підсумковий контроль:** Комплексне комп'ютерне тестування — **50 балів**.

Загальна сума: 100 балів.
Прохідний бал для отримання сертифіката: 52 бали.
Назва завдання: «Проєктування інноваційного елемента освітнього процесу з технологій».
Слухачам пропонується виконати одне завдання із трьох варіантів на вибір

Критерії оцінювання практичної роботи (максимум — 50 балів):
- **інноваційність та технологічність (15 балів):** доцільність та оригінальність використання цифрових інструментів, STEM-компонентів або сучасних педагогічних методик у технологічній освіті.
- **практична цінність та реалістичність (15 балів):** можливість реального впровадження розробленого матеріалу в освітній процес (прикладний характер роботи в умовах сучасної школи).
- **методична якість оформлення (10 балів):** чіткість структури розробки, зрозумілість інструкцій для учнів, логічність побудови етапів уроку чи проєкту.

- **академічна доброчесність та коректність (10 балів):** дотримання правил академічної доброчесності (посилання на використані сторонні джерела чи цифрові ресурси), грамотність викладу матеріалу.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3-х модулів та 6-ти взаємопов'язаних тем. Після опрацювання модулів передбачено виконання практичної роботи. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 20 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники 100 балів. Прохідний бал – 52. Учасники, які успішно пройшли навчання, виконали практичну роботу та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, з них 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 5 год – самостійна робота, 1 год – контрольні заходи.

Назва теми	Кількість годин			
	Теоретична складова	Практична складова	Самостійна робота	Разом
Модуль 1. Нормативно-правове забезпечення та науково-методичні засади технологічної освіти в умовах реформи загальної середньої освіти				
Тема 1. Організація освітнього процесу, реалізація Концепції НУШ та Державного стандарту в технологічній освітній галузі.	2	2		4
Тема 2. Моделювання навчальних програм та матеріально-технічне забезпечення галузі.		2		2
Разом за модулем:	**2**	**4**		**6**
Модуль 2. Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі				
Тема 1. Інноваційні стратегії, методичні підходи та форми організації навчання.	2	4		6
Тема 2. Технології тривимірного моделювання, оцінювально-рефлексивна діяльність.	2	2		4
Разом за модулем:	**4**	**6**		**10**
Модуль 3. Цифрові технології та новітні засоби навчання на уроках технологій				
Тема 1. Електронне освітнє середовище та цифрові інструменти оцінювання й рефлексії	2	2		4
Тема 2. Цифрова комунікація, професійна взаємодія та академічна		4		4

доброчесність.				
Разом за модулем:	**2**	**6**		**8**
Самостійна робота. Контрольні заходи (тестування).			6	**6**
Всього годин:	**8**	**16**	**6**	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Нормативно-правове забезпечення та науково-методичні засади технологічної освіти в умовах реформи загальної середньої освіти

Тема 1. Організація освітнього процесу, реалізація Концепції НУШ та Державного стандарту в технологічній освітній галузі.

Реалізація Концепції «Нова українська школа». Державний стандарт базової середньої освіти. Типова освітня програма та типовий навчальний план. Освітня програма закладу освіти. Мета та компетентнісний потенціал технологічної освітньої галузі. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів. Особливості технологічної освітньої галузі Державного стандарту базової середньої освіти: мета освітньої галузі, реалізація в освітньому процесі компетентнісного потенціалу галузі, специфіка опанування учасниками базових знань в межах освітньої галузі, вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів. Розвиток наскрізних умінь учнів/учениць в технологічній освітній галузі.

Тема 2. Моделювання навчальних програм та матеріально-технічне забезпечення галузі.

Огляд модельних навчальних програм. Розроблення навчальних програм на основі модельних навчальних програм. Академічна свобода вчителя. Матеріально-технічне забезпечення, необхідне для ефективного досягнення учнями/ученицями обов'язкових результатів навчання в технологічній освітній галузі.

Модуль 2. Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі

Тема 1. Інноваційні стратегії, методичні підходи та форми організації навчання.

Підхід як стратегія навчання, що поєднує в собі методи, форми, прийоми навчання. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів. STEM-орієнтований підхід у навчанні. Взаємозалежність, взаємодоповнюваність підходів щодо орієнтації сучасного освітнього процесу на особистість, їх реалізація в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання.

Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Особливості впровадження інклюзивного навчання в технологічній освітній галузі, на уроках технологій та інтегрованого курсу STEM. Проєктне навчання: суть, переваги, планування навчального проєкту. Кооперативне навчання: методи, умови ефективного перебігу, матриця оцінювання групової діяльності учнів, стратегії кооперації в класі. Компетентнісно-орієнтовані завдання як умова реалізації компетентнісного підходу до навчання. Практична зорієнтованість навчання, включення учня в навчальну діяльність як активного суб'єкта.

Тема 2. Технології тривимірного моделювання, оцінювально-рефлексивна діяльність.

Теоретичні засади та практика використання 3D-принтера, 3D-ручок, технологій комп'ютерного тривимірного моделювання та прототипування на уроках технологій та інтегрованого курсу STEM. Розвиток критичного мислення та когнітивної гнучкості учнів. Сугестивна педагогіка. Рефлексивність навчання. Критеріальне та формувальне оцінювання

результатів проєктної діяльності учнів. Огляд кращих практик учителів-новаторів технологічної освітньої галузі.

Модуль 3. Цифрові технології та новітні засоби навчання на уроках технологій

Тема 1. Електронне освітнє середовище та цифрові інструменти оцінювання й рефлексії.

Поняття електронного (цифрового) освітнього середовища. Відповідальна і безпечна поведінка в цифровому просторі. Огляд національних та регіональних освітніх ресурсів.

Цифрові інструменти для оцінювання результатів навчання, організації оперативного зворотного зв'язку та рефлексії навчання. Використання даних, згенерованих цифровими сервісами.

Тема 2. Цифрова комунікація, професійна взаємодія та академічна доброчесність.

Цифрові інструменти та ресурси для професійного спілкування, обміну досвідом, комунікації зі здобувачами освіти, батьками, колегами. Дотримання академічної доброчесності та вимог законодавства України під час користування електронними (цифровими) освітніми ресурсами.

Орієнтовний перелік практичних завдань

Практичне завдання № 1

Назва завдання: «Проєктування інноваційного елемента освітнього процесу з технологій».

Слухачам пропонується виконати одне завдання із трьох варіантів на вибір (з врахуванням свого рівня технічного доступу та інтересів):

- **варіант 1 (STEM та 3D-технології):** Розроблення технологічної картки або короткого плану заняття з інтеграцією STEM-підходу (наприклад, проєктування виробу з використанням елементів 3D-моделювання, прототипування або лазерних технологій тощо).
- **варіант 2 (Цифрові застосунки):** Створення інтерактивного цифрового комплексу для дистанційного чи змішаного уроку технологій (наприклад, навчальна дошка Padlet, інтерактивна презентація в Canva або онлайн-тест/вікторина для оцінювання в Kahoot/LearningApps за конкретною темою, тощо).
- **варіант 3 (Сучасні методики):** Розроблення сценарію уроку або етапу проєкту із застосуванням кооперативного навчання або технологій розвитку критичного й креативного мислення підлітків.

Підсумкове тестування

Для здійснення підсумкового контролю передбачено використання 20 тестових завдань (із 3–4 варіантами відповідей), що охоплюють ключові теми курсу та дозволяють об'єктивно оцінити рівень засвоєння навчального матеріалу.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. У чому полягає сутність та дидактичні переваги STEM-орієнтованого підходу у сучасній технологічній освіті?
2. Які світові та вітчизняні інноваційні тренди є ключовими для перезавантаження уроків трудового навчання?

3. Як ефективно поєднувати традиційні техніки обробки матеріалів із новітніми технологіями (3D-друк, лазерне різання, цифрове моделювання тощо)?
4. Які етапи підготовки учнів є обов'язковими перед початком практичної роботи з 3D-принтером або 3D-ручками?
5. Як реалізувати принципи кооперативного (командного) навчання під час виконання комплексних STEM-проєктів підлітками?
6. У чому особливості застосування методів сугестивної педагогіки для зняття напруги та підвищення мотивації учнів на уроках технологій?
7. Які специфічні прийоми та інструменти допомагають розвивати креативне й критичне мислення учнів у процесі макетування та прототипування?
8. Що таке інтерактивне цифрове освітнє середовище і з яких базових елементів воно складається в роботі вчителя технологій?
9. Які електронні застосунки (наприклад, Canva, Padlet) є найбільш ефективними для візуалізації етапів проєктування виробу?
10. Як учитель може організувати безпечне, функціональне та цікаве навчання в умовах дистанційного або змішаного формату уроків технологій?
11. Які онлайн-платформи та віртуальні дошки доцільно використовувати для збору учнівських ідей (мозкового штурму) та демонстрації готових виробів?
12. Як за допомогою цифрових інструментів (наприклад, Kahoot, LearningApps) налагодити миттєвий зворотний зв'язок та рефлексію наприкінці заняття?
13. Які існують правила безпечного використання цифрових застосунків та контенту для використання в освітньому процесі?
14. Як забезпечити дотримання правил академічної доброчесності учнями при використанні штучного інтелекту або готових 3D-моделей з інтернету?
15. Яким чином цифрові технології допомагають адаптувати навчальні матеріали з технологій під потреби дітей з особливими освітніми потребами?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
2. Державний стандарт базової середньої освіти (2020) https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti
3. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 р. № 904. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-progr_904
4. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 року № 463-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text.

Основна література

1. Академічна доброчесність у середній освіті. Методичні рекомендації / упорядник: Євген Ніколаєв. Київ, 2021.
2. Методичні рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти / Авторський колектив, за ред. І. Ю. Поліщук. Київ: Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) Департамент освіти і науки, КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді». 2021. 46 с.
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 160 с.
4. Освітні програми (2024), МОН України URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi
5. Рекомендації щодо забезпечення прозорості та доброчесності в діяльності закладів загальної середньої освіти – посібник «Освітній навігатор» (наказ МОН від 15.05.2025 № 734).
6. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (2024), МОН України. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2024/09.08.2024/typova-osvitnya-prohrama-dlya-5-9-klasiv-zzso-1120-vid-09082024.pdf
7. Як оцінювати в НУШ : методичний посібник. (2025). МОН України URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/otsinyuvannya/metodychnyi-posibnyk-iak-otsiniuvaty-v-nush?__cf_chl_tk=TjACbH8c7rnxUWh9y0sKFHLyyKY.42Ts4Tt_pZbBevw-1768394355-1.0.1.1-6jmgalsD9fmJ1PLXeF27GeiTEw0I4vpCLpoh6fj5qOU
8. STEM-освіта: від теорії до практики : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / Інститут модернізації змісту освіти. Київ : ІМЗО, 2024. 132 с. URL: https://imzo.gov.ua/stem-osvita/